

YENİ
NÜFREDATA
UYGUN

11 SINIF

COĞRAFYA

**ÇÖZÜMLÜ
SORU
BANKASI**

DOĞU ATEŞ

**EVRENSEL
İLETİŞİM
YAYINLARI**

11
COĞRAFYA

COZUMLU SORU BANKASI

EVRENSEL

11. SINIF

COĞRAFYA

SORU BANKASI

Doğu ATEŞ

 EVRENSEL
İLETİŞİM
YAYINLARI

Copyright ©

Evrensel İletişim Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.

Bu kitabın her hakkı

EVRENSEL İLETİŞİM LTD. ŞTİ.'e aittir.

Hangi amaçla olursa olsun,
bu kitabın tamamının ya da bir kısmının,
kitabı yayınlayan yayınevinin önceden
izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi
ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması,
yayınlanması ve depolanması yasaktır.

Yazar

Doğu ATEŞ

Genel Yayın Yönetmeni

Engin KARAPINAR

Dil Uzmanı

Metin ÇETİN

Redaksiyon

Dr. Hurşit YETMEN

Ruşen Doğan ATEŞ

Dizgi - Tasarım - Kapak

Osman GÜRLEYİK

Basım Yeri

Korza Basım

ISBN

978-605-5247-87-4

EVRENSEL İLETİŞİM YAYINLARI

Yeni Ziraat Mah. 655. Sok. No.: 15/A
Altındağ / ANKARA

Tel: (0312) **384 65 00** Faks: (0312) **384 61 00**

email: **evrensel@evrenseliletisim.com.tr**

www.evrenseliletisim.com.tr

İstiklâl Marşı

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fişkırarak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ.

Ruhumun senden, İlahi, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar-ki şahadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan, İlahi boşanıp kanlı yaşım,
Fıskırır ruh-ı mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyen dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaid bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal ATATÜRK

yazardan

Sevgili Öğrenciler ve değerli meslektaşlarım ;

Elinizdeki materyal hazırlanırken sorular konu sırası ve içerik bütünüyle MEB 11. Sınıf Coğrafya dersi programına bağlı kalınarak hazırlandı. Her konu için gerekli olan soru sayısı elden geldiğince üst seviyede tutuldu. MEB komisyon kitaplarına ve EVRENSEL İLETİŞİM Yayınları tarafından yayımlanan 11. Sınıf yardımcı ders kitabına bakmanızı öneriyorum.

11. Coğrafya soru bankası özelde bütün öğrencilerimiz için hazırlandı. Fakat EA ve Sosyal alanlardan üniversite sınavına girecek değerli öğrencilerimize, LYS sürecine önemli miktarda faydalı olacağını bildiğim bir kitaptır. Dikkatle çözdüğünüzde, sınavlarda coğrafya dersinde başarılı olacağınıza eminim.

Kitap üretilirken gelenek yine bozulmadı. Çok değerli meslektaşım Dr. Hurşit YETMEN sizler için hazırladığımız bu kitabımızda, yine bilgilerini sizlerle paylaştı. Ruşen Doğan ATEŞ son düzeltmede çabama omuz verdi, destek oldu. Bir kez daha değerli meslektaşlarıma yürek dolusu teşekkürlerimi sunuyorum.

Doğu ATEŞ

İçindekiler

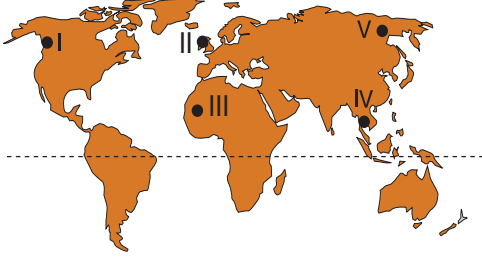
	Test Sayısı	Sayfa No.su
1. ÜNİTE: BİYOÇEŞİTLİLİK	8	7
2. ÜNİTE: BEŞERİ SİSTEMLER: ŞEHİRLERİN FONKSİYONLARI VE NÜFUS POLİTİKALARI	5	25
3. ÜNİTE: BEŞERİ SİSTEMLER: EKONOMİK FAALİYET TÜRLERİ	4	37
4. ÜNİTE: MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE	13	51
5. ÜNİTE: KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER, ÜLKELER ARASI ETKİLEŞİM	4	79
6. ÜNİTE: ÜLKELERİ TANIYALIM	8	93
7. ÜNİTE: ÇEVRE VE TOPLUM: DOĞAL KAYNAKLAR VE ÇEVRE	4	115
8. ÜNİTE: DOĞAL KAYNAKLARIN KÜRESEL ETKİLERİ	4	125

1. ÜNİTE

BİYOÇEŞİTLİLİK

1.

Canlıların yeryüzündeki dağılışı, coğrafi şartlarla yakından ilgilidir. Coğrafi şartlar dünyanın her yerinde aynı değildir.

Buna göre, dünya haritası üzerinde gösterilen yerlerden hangilerinin canlı yaşamına daha uygun olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve V

2. **Hayvan ve bitki türlerinden her gün üç tanesinin yok olması, daha çok aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?**

- A) Küresel ısınmanın
B) Endüstrileşmenin
C) Avlanmanın
D) Çevresel sorunların
E) Otomobil sayısındaki artışın

3. I. Canlı türleri
II. Ekosistemler
III. Ekolojik olaylar

Biy çeşitlilik kavramı yukarıda verilenlerden hangilerini içerir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. **Aşağıda verilen hayvan türlerinden hangisinin ortadan kalkmasında, insanoğlunun beşerî etkinliklerinden herhangi birinin etkisi söz konusu değildir?**

- A) Mamut B) Anadolu parsı
C) Anadolu kaplanı D) Çizgili sırtlan
E) Hazar kaplanı

5. "Canlıların yeryüzüne dağılışını etkileyen faktörlere bağlı olarak benzer bitki ve hayvan topluluklarını barındıran bölgeler bulunur."

Yukarıda açıklanan bölgeler, aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Biyomas B) Biyom
C) Ekotür D) Ekosistem
E) Sanayi bölgesi

6. **Aşağıdaki karasal biyomlardan hangisinin, en fazla canlı çeşitliliğine ev sahipliği yaptığı söylenebilir?**

- A) Kuru çayırlar
B) Ilıman çayırlar
C) Çöller
D) Tropikal ormanlar
E) Savanlar

7. **Dünyadaki başlıca biyomların yayılış alanları ele alındığında, aşağıda verilen biyomlardan hangisinin kapladığı alanın yüz ölçümünün en fazla olduğu söylenebilir?**

- A) Arktik tundra
B) Tayga, konifer ormanlar
C) Kurakçıl ormanlar
D) Yarı çöller
E) Tropikal yağmur ormanları

8. Dünyada görülen başlıca biyomların yer aldığı bir harita incelendiğinde, biyomların dağılışında;

- I. mutlak konum,
- II. yer şekilleri,
- III. insan faaliyetleri,
- IV. akarsuların uzanış yönü

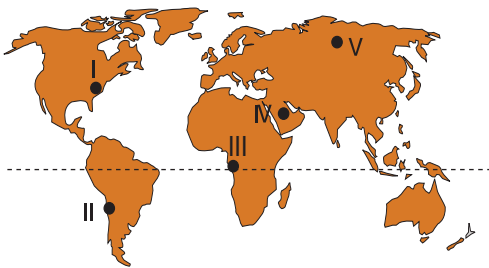
gibi etkenlerden hangilerinin belirgin biçimde etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I ve III
- E) II ve IV

9. Bitki örtüsü daima yeşil kalan geniş yapraklı ağaçlardan oluşan ormanların yaygın olduğu bir bölgede, aşağıda verilen hayvan türlerinden hangisinin yaygın olarak görüldüğü söylenmez?

- A) Domuz
- B) Kertenkele
- C) Şempanze
- D) Yak (Tibet öküzü)
- E) Leopar

10.

Su tutabilen bitkiler ve çalılıkların bitki örtüsünü meydana getirdiği bir yer, dünya haritası üzerinde kaç numara ile gösterilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

- 11. I. Çalılık
- II. Sazlık
- III. Nilüfer
- IV. Planktonlar

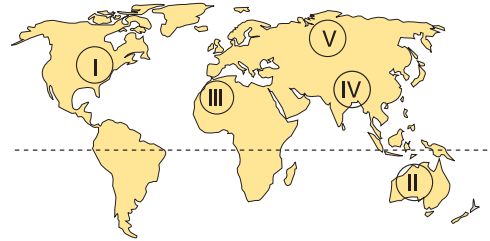
Tatlı su biyomunda yer alan canlılar değerlendirildiğinde, yukarıda verilenlerden hangilerinin bu biyomu karakterize ettiği söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

12. Aşağıda verilen biyomların hangisinde, bitki örtüsünün varlığından söz edilemez?

- A) Savan
- B) Yarı çöl
- C) Çayır
- D) Kutup
- E) Çalı

13.

Biyomların dünyadaki dağılışı ele alındığında, harita üzerinde verilen yerlerin hangilerinde çöl biyomunun yer aldığı söylenebilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II ve III
- E) IV ve V

B	D	C	D	D	A	B	B	B	A	E	D	D
B	D	C	D	D	A	B	B	B	A	E	D	D
13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

1. Samur, vaşak, vizon, kunduz ve geyik gibi hayvanların yoğun olarak yaşadığı, yıllık sıcaklık değerlerinin genelde düşük seviyede seyrettiği bir yerde, bitki örtüsünün aşağıda verilenlerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Çeşitli otlar
- B) Çalılık ve bodur ağaçlar
- C) Tayga, boreal ormanlar
- D) Ağaçsız kaya yosunları ve likenler
- E) Yüksek boylu otlar, çalılar

2. Kutupların çevresinde yer alan denizler, düşünüldüğü gibi az canlıların yaşadığı yerler değildir. Kutup çevresi denizlerinde kalabalık bir canlı topluluğu yaşamını sürdürmektedir.

Bu bölgedeki yaşayan canlılar doğal çevreye adapte olmak için,

- I. kalın bir yağ tabakası oluşturma,
- II. kalabalık gruplar halinde hareketlilik gösterme,
- III. uzun süre hareketsiz kalma

verilen davranışlardan hangilerini gerçekleştirebilirler?

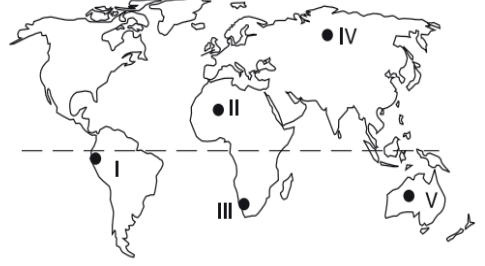
- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Benzer bitki ve hayvan topluluklarının bir arada yaşadığı yerlere biyom adı verilir.

Yosun, liken, kısa boylu otlar ve çalılıkların bir arada yaşadığı yıl boyunca sıcaklık değerlerinin düşük olduğu biyom, aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Ekvatorial yağmur ormanı
- B) Yüksek dağ
- C) Çalı biyomu
- D) Tundra biyomu
- E) Sıcak çöl biyomu

4. 1 metrekare alana denk gelen toplam canlı kütlesi "biyomas" olarak adlandırılır.

Dünya haritası üzerinde gösterilen yerlerin hangisinde biyomas miktarı en fazladır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Ekosistemde canlı çeşitliliğinin dağılışını etkileyen faktörler arasında, aşağıda verilenlerden hangisi yer almaz?

- A) Toprak çeşitliliği
- B) Paleocoğrafik etkenler
- C) Okyanus akıntıları
- D) Kırıklı yer yapısının varlığı
- E) Beşerî faaliyetler

6. Dağlık arazilerde yaşamını sürdüren geyik ve keçi gibi canlılarda koşma ve tırmanma hızının, ovalarda yaşayan geyik ve keçi türlerinden farklı olması, aşağıda verilen kavramlardan hangisi ile açıklanabilir?

- A) Adaptasyon
- B) Biyom
- C) Habitat
- D) Besin piramidi
- E) Biyomas

7. Doğada yaygın olarak görülen adaptasyon olayına;

- I. bazı ağaç türlerinin yapraklarını dökmesi,
- II. soğuk kuşak hayvanlarında kalın bir yağ tabakasının bulunması,
- III. kaktüslerin gövdesinde su tutması

durumlarından hangileri örnek olarak verilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

8. Sekoya ağaçları, yıl boyu yeşil kalan ve dev yapılı ağaçlardır. Oldukça kalın kabukları vardır. Genç sürgünleri önce yeşil, sonra kırmızı kahverengidir. Boyları 120 metreye ulaşabilir.

“Sekoya ağaçlarının” bu özellikleri, aşağıda verilenlerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Biyom
B) Adaptasyon
C) Karbon döngüsü
D) Mutasyon
E) Biyomas

9. Tibet öküzü, dağ tavşanı, kartal ve atmaca gibi hayvan türlerinin yaygın olarak yaşamını sürdürdüğü biyom, aşağıda verilenlerden hangisidir?

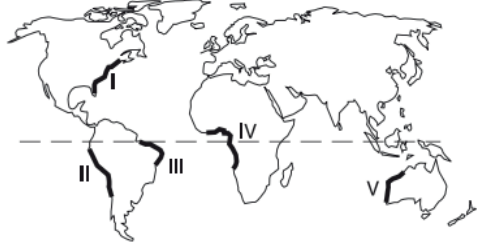
- A) Ilıman çayır
B) Savan
C) Yüksek dağ
D) Çöl
E) Step

10. Sınıftaki bir etkinlikte bağlı buldukları gruba deve, yer sincabı, yarası ve akbaba türü canlıların yoğun olarak yaşadığı bir biyomun özellikleri soruluyor.

Bu öğrencilerin incelediği biyom aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Karma orman
B) Tundra
C) Yağmur ormanı
D) Kutup
E) Çöl

11. Yer kabuğunun geçmişte tek ve büyük bir parçadan meydana geldiğini düşünen çeşitli bilim insanları, dünyanın farklı yerlerinde gözlemler yapmaktadır. Bu bilim insanlarının incelemeler yaptığı kıta kenarları aşağıdaki haritada gösterilmiştir.

Yukarıda verilen bilgilere göre harita üzerinde gösterilen yerlerin hangilerinde gözlemler yapan bilim insanlarının, aynı tür ve yaşta kaya bloklarıyla karşılaşacağı söylenebilir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve IV
D) III ve IV
E) IV ve V

12. Yer şekillerinin canlı tür çeşitliliğini en fazla olumsuz yönde etkilediği durum, aşağıda verilenlerden hangisidir?

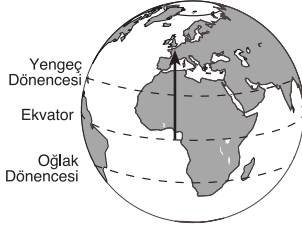
- A) Dar ve derin vadilerin bulunması
B) Dağların kıyıya yakın ve yüksek olması
C) Geniş düzlüklerin varlığı
D) Volkanik arazilerin görünmesi
E) Farklı tür ve yaşta kaya formasyonlarının bulunması

13. Yeryüzündeki canlıların besin zinciri içindeki yerini gösteren besin piramidinde, aşağıda verilen canlılardan hangisi piramidin tabanında yer alır?

- A) Maymun
B) Sığır
C) Tilki
D) Timsah
E) Söğüt ağacı

E	B	D	E	C	B	D	A	D	A	D	C	D	D	E
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

1.

Yandaki şekil üzerinde gösterilen doğrultuda ilerleyen bir grup bilim insanı;

- I. sıcaklık,
- II. canlı tür çeşitliliği,
- III. cisimlerin gölge boyu,
- IV. iğne yapraklı ağaçlar

gibi özelliklerden hangilerinin, ilerledikleri yerde arttığını söyleyebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

2. Canlıların besin piramidi üzerindeki konumu değerlendirildiğinde, aşağıda verilen canlılardan hangisinin birey sayısının diğerlerinden daha az olduğu görülür?

- A) Buğday
- B) Keçi
- C) Çam ağacı
- D) Mantar
- E) Aslan

3. Doğal döngüler arasında yer alan azot döngüsü ele alındığında, aşağıda verilen canlı gruplarından hangisinin bu döngü içinde büyük önem taşıdığı söylenebilir?

- A) Tahıllar
- B) Baklagiller
- C) Memeliler
- D) Turunçgiller
- E) Sürüngenler

4. Aerosollerin doğal döngülerin devamlılığı sürecinde en büyük faydası, aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Çiy olayının oluşması
- B) Azotun bitkilerce tutulabilmesi
- C) Yağış oluşumunun gerçekleşmesi
- D) Ekvatorial kuşağın sıcak olmasının sağlanması
- E) Nitritlerin nitrata dönüşmesi

5. Belirli bir ortamda cansız (abiyotik) ve canlı (biyotik) unsurlarının içinde bulunduğu sistem ve ilişkilerin tümüne birden verilen isim, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekosistem
- B) Biyokütle
- C) Enerji akışı
- D) Açık ekosistem
- E) Kapalı ekosistem

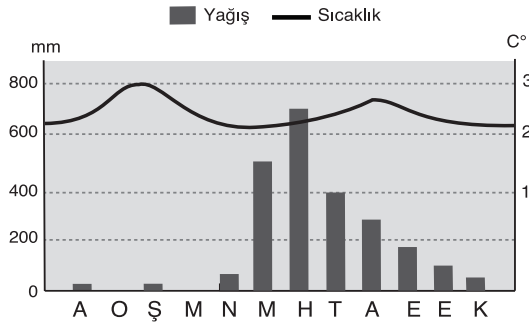
6. Yüzyılımızın en önemli çevresel probleminin ortaya çıkmasında, atmosfere yüksek miktarda karbon salınması etkili olmaktadır.

- I. Sanayi tesisleri
- II. Ulaşım araçları
- III. Volkanik faaliyetler

Yukarıda verilenler üstteki bilgiyle birlikte ele alındığında, hangilerinin bu problemin ortaya çıkmasında en fazla etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Her canlı türü belirli çevresel koşullarda yaşamını sürdürmektedir.

Buna göre üstte uzun yıllar ortalama sıcaklık ve yağış grafiği verilen bir yerde, aşağıda verilen canlı türlerinden hangisinin görülmesi beklenmez?

- A) Timsah
B) Maymun
C) Kene
D) Karibu
E) Köpek

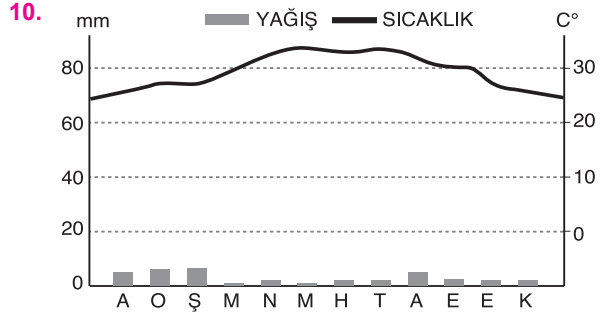
8. I. Yeni denizlerin ortaya çıkması nedeniyle su biyomunun genişlemesi
II. Parçalanmış kıtalar üzerinde yaşayan canlıların, farklı türlerin ortaya çıkmasını sağlaması
III. Parçalanmış kıtaların belirli bölümlerinde yaşayan canlıların ortadan kalkması

Levha tektoniği olaylarının; yukarıda verilen durumlardan hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

9. Dünya üzerinde görülen soğuk iklim koşullarına adapte olan canlılar arasında, aşağıda verilenlerden hangisi yer almaz?

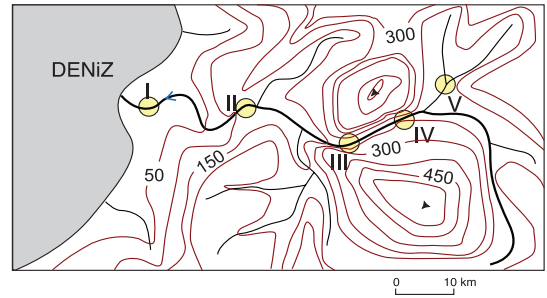
- A) Balina
B) Pars
C) Ren geyiği
D) Penguen
E) Boz ayı

Yukarıda uzun yıllar ortalama sıcaklık ve yağış grafiği verilen bir yerde, aşağıda verilen canlılardan hangisinin görülmesi beklenir?

- A) Zakkum
B) Söğüt
C) Kaktüs
D) Bambu
E) Sekoya

11. Aşağıdaki haritada bir akarsu havzasının yükselti eğrileri ile çizilmiş topoğrafya haritası verilmiştir.

Harita üzerinde gösterilen noktaların hangisinde, biyoçeşitliliğin en az olduğu söylenebilir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

12. Günümüzde doğal çevrenin bozulmasının, aşağıda verilen olayların hangisinden sonra büyük oranda arttığı söylenebilir?

- A) İstanbul'un fethi
B) Sanayi Devrimi
C) İnsanın Ay'a ulaşması
D) İçten yanmalı motorun icadı
E) Derin deniz çukurlarına inilebilmesi

B	E	C	B	E	D	C	A	C	B	E	E	E
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	12

1. I. Göl
II. Nehir
III. Bataklık
IV. Okyanus
V. Deniz

Su ekosistemlerinin dağılışı değerlendirildiğinde, yukarıda verilenlerden hangileri tuzlu su ekosistemleri arasında gösterebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) II ve IV E) IV ve V

2. **Yerkürede enerji dağılışını etkileyen faktörler ele alındığında, su ekosistemlerinde enerji dağılışını sağlayan faktörlerden hangisinin küresel iklim üzerinde en fazla etkili olduğu söylenebilir?**

- A) Okyanus akıntıları B) Dalgalar
C) Sürekli rüzgârlar D) Aerosoller
E) Kar yağışı

3. **Dünya ekosisteminin en karmaşık ve zengin "beslenme damarları" aşağıda verilenlerden hangisidir?**

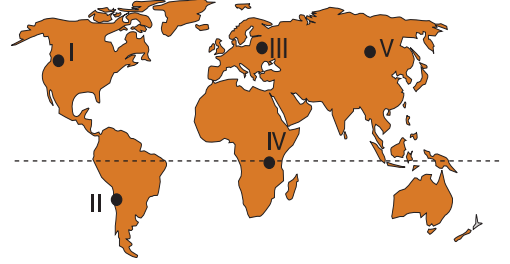
- A) Atoller B) Mercanlar
C) Guyotlar D) Derin deniz çukurları
E) Sıradağlar

4. **Atmosferde asılı hâlde bulunan tuz miktarının 10 milyon ton civarında olduğu düşünülmektedir.**

Bu tuzun en önemli kaynağı aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Göller B) Akarsular
C) Okyanuslar D) Buzullar
E) Baraj sahaları

5. **Dünya üzerinde enlemsel olarak değişim gösteren özellikler, canlı tür çeşitliliğini doğrudan etkiler.**

Yukarıda verilen bilgi ile birlikte ele alındığında dünya üzerinde gösterilen yerlerden hangisinde, biyoçeşitliliğin en zengin olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Yağışlar
II. Aerosoller
III. Tarla sürülmesi
IV. Nadas yöntemi

Doğal döngüler içinde tarım alanlarının zamanla gübre kazanması, yukarıdakilerden hangileri ile gerçekleşir?

- A) I ve II B) II ve III
C) III ve IV D) IV ve V
E) II ve V

7. **Canlıların önemli yaşam alanlarından biri olan akarsularda, hayvan türü ve sayısı üzerinde aşağıda verilen faktörlerden hangisi en fazla etkilidir?**

- A) Akarsu debisi
B) Akarsuyunun akış hızı
C) Akarsu rejimi
D) Akarsu yönü
E) Akarsuyun kimyasal özellikleri

8. I. Aşağı Çiğir
II. Orta Çiğir
III. Yukarı Çiğir

Bir akarsuyun akış kuşağında, yukarıda verilen kesimlerin hangilerinde canlı tür sayısının düşük olmasında akış hızı en fazla etkilidir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I ve III

9. Su molekülleri, güneş enerjisinin etkisiyle çeşitli yerlerde büyük bir döngü içindedir.

- I. Atmosfer
II. Litosfer
III. Hidrosfer

Su döngüsünün gerçekleştiği yerlere, hangileri örnek olarak verilebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I ve III
E) I, II ve III

10. 4 milyon km³ suyun her gün doğal sistemler içindeki hareketinde, aşağıda verilen yerlerden hangisinin en fazla önem taşıdığı söylenebilir?

- A) Okyanuslar
B) Denizler
C) Göller
D) Akarsular
E) Buzullar

11. Suyun bulutlardan katı veya sıvı halde yeryüzüne geri ulaşması, aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

- A) Yağış
B) Buharlaştırma
C) Terleme
D) Yoğuşma
E) Yüzeysel akışı

12. Suyun kayaların fiziksel olarak ayrışması üzerindeki en önemli etkisi, aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Isıyı kolay iletmesi
B) Karaların yüzeyinde geniş yer kaplaması
C) Kaya çatlaklarına sızarak buraları genişletmesi
D) Ayrışan kaya parçalarını sürüklemesi
E) Bitkilerin gelişmesine olanak tanınması

13. Yeryüzü su dolaşımında büyük önem taşıdığı gibi, yer altında da büyük bir su döngüsü mevcuttur. Yeryüzünde ve yer altında süren döngü kimi yerlerde açığa çıkar.

Yer altı suyunun, doğal döngülere yüzeyden katılımı;

- I. obruk,
II. kaynak,
III. kaplıca

gibi yerlerin hangilerinden gerçekleşir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

E	C	A	A	E	B	B	A	D	C	B	A	E
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

1. Canlıların yeryüzüne dağılışını etkileyen coğrafi faktörler ele alındığında;

- I. iklim,
- II. kıtaların kayması,
- III. iklim değişiklikleri,
- IV. toprak

gibi etkenlerden, paleocoğrafik faktörler arasında değerlendirilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

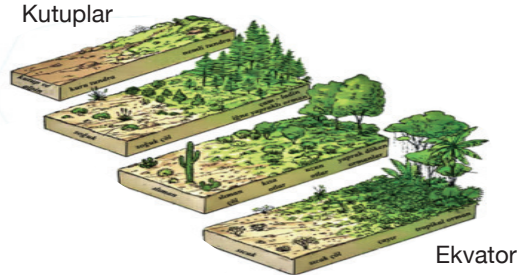
2. Canlıların yeryüzündeki dağılışlarını etkileyen aşağıdaki faktörlerden hangisi, biyolojik faktörler arasında yer alır?

- A) İklim değişiklikleri
- B) Yer şekilleri
- C) İnsan
- D) Toprak
- E) İklim

3. Pek çok canlı ve bitki türü için yaşanabilir sıcaklık sınırları, aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) 0° / 40°
- B) 10° / 50°
- C) - 10° / 45°
- D) - 40° / + 40°
- E) -20° / - 40°

4.

Yukarıda dünyadaki bitki örtüsünün gösterildiği durumun ortaya çıkmasında;

- I. sıcaklık,
- II. nemlilik,
- III. jeolojik faktörler,
- IV. insanoğlu

gibi etkenlerden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve III E) II ve IV

5.

- I. Geniş yapraklı ve sık ağaçlardan meydana gelir.
- II. Liken ve yosunlar önemli yer tutar.
- III. Sürekli düşük sıcaklık ve yağış azlığı oluşumunda etkilidir.
- IV. Kartal, keçi, sırtlan önemli hayvan türleridir.

Tropikal yağmur ormanı biyomunun özellikleri ile ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangilerinin doğru olduğu söylenemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6.

Yaşadıkları yükselteleri değişkenlik gösteren ve kendine has canlıların bulunduğu biyom, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tatlı su biyomu
- B) Tropikal yağmur ormanı
- C) Savan biyomu
- D) Çalılık biyomu
- E) Tundra biyomu

7. Aşağıda verilen biyomlardan hangisinin, iklim koşulları nedeniyle diğerlerinden daha fakir bir flora ve faunaya sahip olduğu söylenir?

- A) Dağ biyomu
B) Geniş yapraklı orman
C) Çöl biyomu
D) Savan biyomu
E) Tundra biyomu

8. Çöl biyomunda doğal çevre koşullarına uyum sağlamak için, pek çok canlı geceleri ortaya çıkar.

Aşağıda verilen canlılardan hangisi, bunlar arasında yer almaz?

- A) Yarasa B) Gergedan C) Yılan
D) Tilki E) Kokarca

9. Kutuplara yakın bölgelerde yaşamını sürdüren canlıların adaptasyon sürecinde,

- I. düşük sıcaklık,
II. besin yetersizliği,
III. aşırı yağış,
IV. sert rüzgârlar

gibi faktörlerden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Akdeniz ile Hint Okyanusu arasında gerçekleşen bitki ve hayvan geçişleri, aşağıda verilenlerden hangisine bağlı olarak gerçekleşmiştir?

- A) Dover Boğazı'na
B) Süveyş Kanalı'na
C) İstanbul Boğazı'na
D) Bering Boğazı'na
E) Hürmüz Boğazı'na

11. I. Su küre
II. Hava küre
III. Toprak

Dünyanın dış yüzeyini kapsayan katmanlardan; hangileri canlı yaşamı ve çeşitliliğinde büyük önem taşır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12. Günümüzde yeryüzünde biyoçeşitliliğin dağılışını etkileyen en önemli faktör insanoğludur.

- I. Toplumsal
II. Tarımsal
III. Endüstriyel

İnsanın gerçekleştirdiği yukarıdaki faaliyetlerden hangilerinin biyoçeşitliliği en fazla olumsuz yönde etkilediği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

13. Biyolojik çeşitliliği tehdit eden insan kaynaklı faaliyetler ele alındığında, aşağıda verilenlerden hangisinin bunlar arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Aşırı avlanma
B) Aşırı otlatma
C) Deprem
D) Orman tahribatı
E) Anız yakımı

C	D	E	B	A	B	C	B	E	A	D	C	C
13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

1. Aşağıda verilenlerden hangisi, ekosistemleri meydana getiren canlı ögeler arasında yer alır?

- A) Su B) Oksijen C) Sıcaklık
D) Mikroorganizma E) Vitamin

2. Ekosistemler, birbirleriyle ilişkili canlı ve cansız unsurlardan oluşur.

- I. Protein
II. Yağ
III. Sıcaklık
IV. Yağış

Ekosistemin yukarıda verilen cansız unsurlarından hangileri "fiziksel etmenler" arasında yer alır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Dünya ekosistemi, bir bütün olarak aşağıda verilenlerden hangisi ile adlandırılır?

- A) Litosfer B) Ekosfer C) Atmosfer
D) Jeosfer E) Egzosfer

4. I. Bitkiler
II. Memeliler
III. Planktonlar
IV. İnsanlar

İnorganik maddelerin besin olabilecek maddelere dönüştürülmesi, yukarıda verilen canlılardan hangileri tarafından sağlanır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Besin piramidinin basamakları ele alındığında, aşağıda verilen canlılardan hangisinin daha alt basamakta yer aldığı söylenebilir?

- A) Kaktüs B) Sırtlan C) Akbaba
D) Su aygırı E) Deve

6. I. Yosun
II. Plankton
III. Solucan
IV. Çıyan

Ekosistemin devamlılığını sağlayan üreticiler ele alındığında; yukarıda verilenlerden hangilerinin bunlar arasında yer aldığı söylenemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıda verilenlerden hangisinin, besin zincirinin ayrıştırıcılar basamağında yer aldığı söylenebilir?

- A) Süngerler B) Mantarlar
C) Etoburlar D) Otoburlar
E) Kafadan bacaklılar

8. Ekosistemlerin çoğunda üretilen enerjinin büyük bölümü, aşağıda verilenlerden hangisi tarafından kullanılır?

- A) Ayrıştırıcılar B) Kuşlar C) Memeliler
D) Balıklar E) Sürüngenler

9. I. Üreticiler
II. Otçul tüketiciler
III. Etçil tüketiciler
IV. Hepçiller

Ekosistemde tek yönlü olarak gerçekleşen enerji akışının 3. ve 4. basamağında, yukarıda verilenlerden hangileri yer alır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve III E) II ve IV

10. Canlı yaşamının devamlılığı için madde döngüleri şarttır.

- I. Aşırı karbon kökenli yakıt kullanımı
II. Obezite
III. Aşırı avlanma

Yukarıda verilen bilgiye göre, hangileri madde döngüsünü bozan etkenler arasında gösterilemez?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) II ve III E) I, II ve III

11. Canlılığın devamlılığı için gereken enerji kaynaklarının ortaya çıkmasında, aşağıda verilen maddelerden hangisi diğerlerinden daha büyük önem taşır?

- A) Su B) Azot C) Oksijen
D) Karbon E) Fosfor

12. Karbon döngüsü süreci içindeki unsurlar ele alındığında, aşağıda verilenlerden hangisinin karbondioksit tüketimi içinde yer aldığı söylenemez?

- A) Fotosentez
B) Aşırı besin tüketimi
C) Canlıların solunumu
D) Karbonat kayalarda fosillerin depolanması
E) Fosil yakıtların oluşması

13. I. Algler
II. Memeliler
III. Planktonlar
IV. Dinozorlar

Atmosferde bulunan oksijenin ortaya çıkmasında; yukarıda verilenlerden hangileri en fazla etkili olmuştur?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve III E) II ve IV

14. Canlı yaşamının varlığı ve devamlılığı için oksijen büyük önem taşır.

Oksijen atmosferde,

- I. atomik oksijen (O),
II. moleküler oksijen (O₂),
III. ozon (O₃)

gibi maddelerden hangileri hâlinde bulunur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) II ve III E) I, II ve III

15. Canlıların ortaya çıkmasında ve gelişmesinde azot büyük önem taşır.

Aşağıda verilen tarım ürünlerinden hangisinin, azot bağlayıcı olma özelliği ön plandadır?

- A) Tahıllar B) Meyveler C) Mantarlar
D) Baklagiller E) Likenler

D	E	D	B	D	C	C	V	B	E	V	B	B	E	D
15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

1. Canlı yaşamının varlığı ve devamlılığı için doğada en fazla ihtiyaç duyulan element oksijendir. Oksijen döngüsünün en önemli aşaması oksijen üretimidir.

Bu aşamada,

- I. deniz kabukluları,
II. planktonlar,
III. balıklar

gibi canlılardan hangilerinin varlığı oksijen üretiminin ilk ve en önemli aşamasını meydana getirir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. I. Terleme
II. Yoğuşma
III. Buharlaşma
IV. Yağış
V. Yüzey akışı

Yukarıda verilenlerden hangisi, su döngüsü sürecinin ilk aşaması olarak kabul edilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Yoğuşma, su döngüsünün en önemli aşamalarından birisi olan yağış sürecinin ortaya çıkmasında büyük önem taşır.

Bu sürecin yaşanmasında aşağıda verilenlerden hangisinin büyük önemi vardır?

- A) Plankton B) Aerosol C) Terleme
D) Ayrıştırıcılar E) Yosunlar

4. I. Yeryüzündeki suların gaz haline geçmesidir.
II. Bitkilerin yüzeyinden su moleküllerinin atmosfere karışmasıdır.
III. Su buharının gaz halden sıvı hale geçmesidir.

Su döngüsü içinde gerçekleşen olaylar sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	buharlaşma	terleme	yoğuşma
B)	yağış	yüzey akışı	terleme
C)	yeraltı akışı	terleme	buharlaşma
D)	yoğuşma	terleme	yağış
E)	yağış	yoğuşma	yüzey akışı

5. **1971 yılında Birleşmiş Milletler tarafından imzalanan uluslararası "Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşme" aşağıda verilen şehirlerden hangisinin adıyla birlikte anılır?**

- A) Paris B) Viyana C) İstanbul
D) Washington E) Ramsar

6. **Dünyanın en büyük ve en zengin ekosistemi aşağıda verilenlerden hangisidir?**

- A) Ekvatorial Yağmur Ormanları
B) Karışık Yapraklı Ormanlar
C) Bataklık Ekosistemleri
D) Okyanus Ekosistemleri
E) Göl Ekosistemleri